

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

(Обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 88, 113, 114 от 1999 г., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г., Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 51 от 2001 г., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г., бр. 38, 59, 98 и 100 от 2010 г., бр. 45 и 60 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 5, ал. 1 след думите „както и” се добавя „държавните университетски болници и”.

§ 2. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Университетски болници са акредитирани лечебни заведения за болнична помощ, създадени по реда на чл. 5, ал. 1, в които се осъществяват и дейности по:

1. диагностика и лечение на заболявания в съответствие със спецификата на учебния процес;

2. клинично обучение на студенти и докторанти по медицина, дентална медицина и фармация;

3. клинично обучение по здравни грижи, както и на студенти от медицински колежи;

4. следдипломно обучение на лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, специалисти по здравни грижи и лица, завършили медицински колеж;

5. експертиза, лечение и наблюдение на професионални болести с регистър на професионалната заболеваемост в страната;

6. научни изследвания”.

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) Лечебни заведения за болнична помощ, извън посочените в ал. 3, могат да получат право да извършват дейностите по ал. 3, когато са получили положителна акредитационна оценка за дейностите по чл. 90, ал.1, т. 1 за срока на акредитационната оценка.”

§ 3. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 в изречение първо накрая се добавя „а държавните университетски болници – по предложение на министъра на здравеопазването и министъра на образованието, младежта и науката”.

2. В ал. 3, т. 2 се изменя така :

„2. Министерския съвет по предложение на:

а) министъра на здравеопазването и министъра на образованието, младежта и науката – за държавните университетските болници;

б) съответния министър и министъра на здравеопазването - за лечебните заведения към Министерския съвет, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията”;

§ 4. В чл. 37, ал. 1 след думите „болнична помощ” се добавя „с изключение на тези по чл. 5, ал. 1”.

§ 5. В чл. 52, ал. 1 в изречение първо накрая се добавя „а държавните университетски болници – по предложение на министъра на здравеопазването и министъра на образованието, младежта и науката”.

§ 6. В чл. 62, ал. 2 се отменя.

§ 7. В чл. 65 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „и Министерството на отбраната” се заменят с „Министерството на отбраната и държавните университетски болници”.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Държавните университетските болници се управляват от директор, който е хабилитирано лице – лекар, съответно лекар по дентална медицина, с квалификация по здравен мениджмънт. Директорът на държавната университетска болница се назначава от министъра на здравеопазването след съгласуване от министъра на образованието, младежта и науката въз основа на предложението на академичния съвет на съответното висше медицинско училище.

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думите „лечебното заведение” се добавя „с изключение на случаите по ал. 5”.

4. Създава се ал. 5:

„(5) Лекарите – преподаватели и лекарите по дентална медицина – преподаватели, работят в университетска болница по трудово правоотношение с ректора на съответно висше училище. Трудовите договори с останалите лица, работещи в университетска болница се сключват, изменят и прекратяват от директора на лечебното заведение”.

§ 8. В чл. 68, ал. 5, изречение второ думите „управителя или с изпълнителния директор на болницата” се заменят с „директора на университетската болница”.

§ 9. В чл. 69, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В текста преди т. 1 накрая се добавя „и директорите на университетските болници”.

2. В т. 3 думите „след съгласуване с ректора на съответното висше медицинско училище” се заменят с „по реда на чл. 65, ал. 5”.

§ 10. Член 73 се изменя така:

„Чл. 73. Лекарите – преподаватели, съответно лекарите по дентална медицина – преподаватели, работещи в университетски болници, могат да сключат допълнителен трудов договор за осъществяване на лечебната дейност с директора на университетската болница при спазването на разпоредбата на чл. 111 от Кодекса на труда.”

§ 11. В чл. 80, ал. 2, изречение второ текстът след думите „медицинско училище” се заличава.

§ 12. В чл. 80а, ал. 2 текстът след думите „медицински училища” се заличава.

§ 13. В чл. 90 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Министерският съвет по предложение на министъра на здравеопазването и министъра на образованието, младежта и науката определя държавните университетски болници от лечебните заведения, получили положителна акредитационна оценка за дейностите по ал. 1, т. 1, както и болниците по чл. 9, ал. 4. Предложението за определянето на лечебното заведение за болница по чл. 9, ал. 3 или по чл. 9, ал. 4 се внася въз основа на решение на академичния съвет на съответното висше медицинско училище на територията на общината, на която се намира лечебното заведение”.

2. Създава се ал. 6:

„(6) Лечебно заведение за болнична помощ, което не е университетска болница, но в структурата на което има клиника, получило положителна акредитационна оценка за дейностите по ал. 1, т. 1 и отговарящо на условията на чл. 59а, може да сключи договор с висше медицинско училище по ал. 4.”

§ 14. В чл. 99 се създава ал. 3:

„(3) Разходите по ал. 1 за обучение на студенти, докторанти и специализанти и присъщата научна дейност в държавните университетски болници се финансират със субсидия от държавния бюджет по чл. 91, ал. 1, т. 1 и 2 и по реда на чл. 91, ал. 2 от Закона за висшето образование.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 15. (1) В срок до 30 юли 2013 г. министърът на здравеопазването предприема необходимите действия за прекратяване на университетските болници, които ще бъдат определени по чл. 5, ал. 1 при условията и по реда на Търговския закон.

(2) В срока по ал. 1 с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването и министъра на образованието, младежта и науката се:

1. създават държавните университетските болници по чл. 5, ал. 1 в съответствие с изискванията на този закон;

2. определят болниците по чл. 9, ал. 4.

(3) Дейността, имуществото, правата и задълженията на лечебни заведения – търговски дружества по ал. 1, се разпределят към съответните университетски болници, създадени по реда на ал. 2, т. 1.

(4) Директорите на създадените по реда на ал. 2, т. 1 университетски болници сключват трудови договори с работниците и служителите от съответните лечебни заведения – университетски болници по ал. 1, при спазването на разпоредбата на чл. 65, ал. 5.

(5) До приемане на акта на Министерския съвет по ал. 2 и привеждането на лечебните заведения - университетски болници в съответствие с изискванията на този закон, те продължават да осъществяват дейността си по досегашния ред.

§ 16. В Закона за висшето образование (Обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г., изм., бр. 28 от 1996 г., бр. 56, 57 и 58 от 1997 г., бр. 60, 66, 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 от 2002 г., бр. 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., бр. 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13 и 43 от 2008 г., бр. 42, 74 и 99 от 2009 г., бр. 38, 50, 56, 63 и 101 от 2010 г. и бр. 61 и 99 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10, ал. 2 се създава т. 1а:

„1а. съвместно с министъра на здравеопазването прави предложение пред Министерския съвет за определяне на университетски болници по чл. 9, ал. 3 от Закона за лечебните заведения. ”.

2. В чл. 30, ал. 1, се създава т. 4а:

„4а. прави предложения в случаите по чл. 90, ал. 2 от Закона за лечебните заведения- за медицинските висши училища.”.

3. В чл. 32, ал. 1, т. 3 накрая се добавя „включително и с лекари – преподаватели, съответно лекари по дентална медицина - преподаватели в университетските болници”.

4. В чл. 50, ал. 3 текстът след думите „медицинско училище” се заличава.

5. В чл. 90, ал. 2 изречение първо накрая се добавя „а за висшите медицински училища - и бюджет за дейностите за клинично обучение в държавните университетските болници.”.

6. В чл. 91, ал. 1, т. 1 накрая се добавя „включително издръжка на клиничното обучение в държавните университетските болници на студентите, докторантите и специализантите от висшите медицински училища.”.

7. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения :

1. В § 4б думите „могат да” се заличават.

2. В § 4г текстът след думите „медицинско училище” се заличава.

§17. Законът влиза в сила от 1 януари 2013 г.

Вносител:

д-р Лъчезар Иванов

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения

Университетските болници в момента срещат редица трудности поради недалновидното им преобразуване в търговски дружества, без да се отчита тяхната специфичност. Това доведе до влошаване качеството на учебния процес и съответните негативни последици за студенти, преподаватели и за самите пациенти.

В сегашната си редакция, Законът за лечебните заведения откъсва университетските болници от медицинските университети и ги превръща в търговски дружества с независимо от университетите управление. Статутът на търговските дружества и действащият механизъм за финансиране не отчита специфичните дейности, с които са натоварени университетските болници, наличието на персонал, свързан с преподаването, необходимостта от прием на пациенти със специфични диагнози, удължаването на болничния престой с учебна цел и други особености на вътрешния ред и процесите на диагностика и лечение, свързани с обучението. Съгласно Закона за висшето образование ректорът сключва трудовите договори с всички преподаватели, като в същото време основният трудов договор на лекарите-преподаватели и лекарите-преподаватели по дентална медицина се сключва от изпълнителният директор на лечебното заведение – търговско дружество.

Законопроектът предлага промяна в правния статут на университетските болници, отчитайки тяхната специфичност, предмет на дейност, характеристика на пациентопотока и техните компетенции. Предлаганите изменения и допълнения са в следните основни направления:

1. Университетските болници от търговски дружества се определят като държавни структури по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения. Статутът на лечебното заведение като университетска болница се предлага да се определя от Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването и министъра на образованието, младежта и науката.

2. От съществуващите 19 университетски болници, 18 са еднолични търговски дружества с държавно участие в капитала. Съгласно чл. 4, ал. 1 от Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, прекратяването им се извършва от Министерския съвет или от министрите съобразно отрасловата им компетентност при условията и по реда на Търговския закон. В § 15 от законопроекта се определя срок за извършване на необходимите действия по чл. 4 от ПРУПДТДДУК за прекратяване на тези лечебни заведения при условията и по реда на Търговския закон.

3. Преподавателският състав, работещ в университетските болници, преминава на основен трудов договор към висшите медицински училища, като за извършена лечебна дейност същият сключва договор за допълнителен труд при друг работодател по реда на чл. 111 от Кодекса на труда.

4. Променя се начина на избор на ръководството на университетска болница и изискванията за заемане на длъжността „директор на университетска болница”, като се

отчита мнението на академичната общност и спецификата на дейностите, осъществявани от университетски болници.

С приемането на така предложените изменения и допълнения ще се възстанови основната функция и предназначение на университетските болници, а именно да бъдат центрове за обучение и подготовка на медицински специалисти, ще се стимулира развитието на медицинската наука, ще се подобри финансирането им и мотивацията на преподавателския им състав. В условията на икономическа и финансова криза в световен мащаб, реструктурирането и оптимизирането на дейността на университетските болници ще доведе до ефективно и справедливо разпределение на ограничени финансов ресурс в сферата на здравеопазването и ще подобри дейността на тези изключително важни за българското здравеопазване болници.

Вносител:

д-р Лъчезар Иванов